

Laboratorienytt

Nr 7, December 2016

Innehåll:

Sid 2-5 **Klinisk Mikrobiologi**

- Påminnelse:
Från och med 1:a januari
Övergång till Quantiferon
med fyra rör QFT-TB Gold Plus®
- ESwab rör för luftvägspaneler,
Uppdaterad "Lathund"
- Ökad tillgänglighet av PCR-analyser
Influensa A och B, RSV, Metapneumovirus
samt Calici

Sid 6 **Biobanken norr**

- Information från Biobanken –
Öppettider Jul- Nyår

Sid 7 **Klinisk Kemi**

- Molekylärgenetisk diagnos av
alfa-thalassemier

Sid 8 **Klinisk Genetik**

- Prover till klinisk genetik inför helgdagar
december 2016 samt januari 2017

Påminnelse

Från och med 1:a januari 2017 gäller:

Gammal version av Quantiferon (tre rör) kommer att **upphöra** från **1:a januari 2017** och ersätts av Quantiferon TB Gold Plus® (QFT-plus) som alltså innehåller 4 rör:

1. Grå kork med vit ring, NIL Control (negativ kontroll)
2. Grön kork med vit ring, TB-antigen 1
3. Gul kork med vit ring, TB-antigen 2
4. Lila kork med vit ring, Mitogen Control (stimuleringskontroll)

Logistik

Provtagning och transport för inkubation och analys sker som tidigare men med 4 rör, se nya provtagningsanvisningar

<https://webappl.vll.se/provtagningsanvisningar>.

Observera att provtagning måste planeras så att proverna når laboratorium för inkubation inom 16 timmar.

Beställning av QFT-plus rör inom VLL

- beställ i Economa:
 - Lev. artnr: 97049 (singelpack)
 - Lev. artnr: 97050 (50 st/fp)

Beställning av QFT-plus rör ÖVRIGA

- Beställning via www.ssidiagnostica.dk
 - Varenr: 97049 (singelpack)
 - Varenr: 97050 (50 st/fp)

Remiss

Ny remiss med 4 etiketter för QFT-plus är under tryckning. För användning av ”gammal” remiss gör så här:

- NIL Control (negativ kontroll) med grå kork – märk med grå etikett (se nedan)
- Mitogen Control (stimuleringskontroll) med lila kork – märk med lila etikett (se nedan)
- TB-antigen 1 med grön kork – märk med övrigt-etikett (se nedan)
- TB-antigen 2 med gul kork – märk med övrigt-etikett (se nedan)

Provsvär

Mätvärde för både TB1-NIL och TB2-NIL och ett sammanfattande resultat anges i provsvaret, exempel:

Svar

Undersökning:

Provmaterial: Plasma

Analys	Resultat
# P-QuantIFERON TB1-NIL	0.11 IU/mL
# P-QuantIFERON TB2-NIL	0.11 IU/mL
# Resultat	Negativt: Cellmedierat immunsvar mot tuberkulosantigen har inte påvisats. Positivt svar kan dröja upp till två månader från smittotillfall varför aktiv infektion inte kan uteslutas.
<0,35 IU/mL Negativt	
>=0,35 IU/mL Positivt	

Ej ackrediterad metod

Klinisk mikrobiologi byter rör till **"ESwab"** när det gäller analyser av **luftvägsvirus**. ESwab används även när det gäller calici, blåsmaterial samt biopsier.

Det gamla "Virusisoleringsröret" bör finnas några stycken av i frysen för eventuella virusodlingar.

ESwab gällande luftvägspaneler 1, 2, 3 samt 4 med PCR teknik

ESwab Rosa (Röd) kork

Styv, flockad pinne med lite större topp. Rör och pinne i samma förpackning.

Används vid provtagning från SVALG (samt annat)

Artikel nr: **Mediq: 5430** mängd: 1/50.

Kunder utanför AC-län = Lev artn: CP480CE-5430

ESwab Blå kork

Mjuk, flockad böjlig pinne med liten topp. Rör och pinne i samma förpackning.

Används vid provtagning från NPH

Kunder utanför AC-län = Lev artn: CP480CE-5430

Beställs via Economa "Bamse" eller ring MEDIQ **090- 785 1181**

Bra att ha hemma om inte Eswab används:

Flockad pinne Svalg	Lev art nr: CP502CS01
Flockad pinne NPH	Lev art nr: CP503CS01
Falkonrör stort	Art nr: 14674
Falkonrör litet	Art nr: 2376

Sugprovsset, gör så här:

Kateter sug, Barn nr 06, 35 cm med vakumkontroll, grön PVC	Art nr: 14174
Kateter sug, Rak nr 08, 40 cm, ljusblå	Art nr: 8830
Trakealsugset, med fingertipkontroll	Art nr: 46
1) Mtrl skall föras över till Eswab röret, ta bort pinnen.	
2) Om ej E-swab vätska finns kan materialet från sugsetet föras över i ett sterilt rör med 1-2 ml Natriumklorid (fysiologiskt koksalt 0.9%).	

Ökad tillgänglighet av PCR-analyser för virus

Vinterns epidemi av influensa har tilltagit tidigare än vanligt. Under några månader framåt kommer vi att utföra sedvanliga PCR-analyser, framför allt influensa A och B, RSV, metapneumovirus och calicivirus (norovirus och sapovirus) även på lördagar med start 17 december (julhelgen dock söndag 25/12).

Stopptider för inlämning till Laboratoriemedicins gemensamma provinlämning är kl 07.30 på vardagar och 09.30 på lördagar för möjlighet till svar under eftermiddagen. Enstaka prover kan inlämnas direkt till provinlämningen för klinisk mikrobiologi senast 08.30 på vardagar.

Provsvaret meddelas via uthoppet i patientjournalen, papperssvar och vid behov telefonsvar. Ange telefonnummer på remissen.

Efter samråd med virusjour kan snabb så kallad "Direkt-PCR" genomföras för influensa A och B, RSV och norovirus även under jourtid. Analystiden för "Direkt-PCR" är cirka en timme, tillkommer tid för transport av provet och restid vid jourberedskap i hemmet. Resurserna för detta är än så länge begränsade men analyserna kan utföras i angelägna fall där resultatet har avgörande betydelse för akut behandling av svåra infektioner.

Under dagtid, främst eftermiddagar måndag till fredag, finns möjlighet att utföra dessa analyser även vid vårdhygieniska frågeställningar som stöd för bedömning av isoleringsbehov.

15 dec -16

Klinisk mikrobiologi
Laboratoriemedicin, VLL

Annika Osterman, Områdesansvarig läkare
Ewa Arnlund, Avdelningschef
Urban Kumlin, Medicinsk chef, 7851347

Prov till Biobanken norr med rörpost

Biobanken norr har följande öppettider under jul och nyår för mottagning av prov via rörpost:

Dag före julafton:	8 - 15
Dag före nyårsafton:	8 - 15
Dag före trettondagen (5/1):	8 - 15

I övrigt gäller ordinarie tider dvs 8 - 16.

Till hälsocentraler som skickar prov till Biobanken norr i blå Sofiabox

Vi kommer att göra sedvanligt juluppehåll och vecka 51 blir sista veckan att skicka blå Sofiabox inför juluppehållet.

Om ni har patienter inbokade fr o m vecka 51 som lämnar forskningsprov vill vi att ni meddelar oss detta. Vi kommer då att finnas på plats för att ta emot proven.

Första veckan att skicka prov i den blå Sofiaboxen efter juluppehållet blir vecka 2.

Cryorör till provtagning beställs via den lista som finns i er blå Sofiabox. Om det är akut går det även bra att ni ringer oss, så skickar vi det till er.

Vårt telefonnummer är: 090-785 86 50.

Förbrukningsmaterial som vacutainerrör och pipetter till VIP prov beställer ni själva från Economa.

God Jul och Gott Nytt År
önskar vi på

Biobanken norr

Molekylärgenetisk diagnos av alfa-thalassemier

The European Molecular Genetics Quality Network har uppdaterat sina rekommendationer för laboratorieanalyser vid misstänkta hemoglobinsjukdomar (se European Journal of Human Genetics (2015) 23, 426–437), och därför uppdaterar vi nu vår algoritm för analys av misstänkta hemoglobinsjukdomar genom att införa molekylärgenetisk analys av alfa-thalassemier. Eftersom dessa former av thalassemi inte kan diagnosticeras med kromatografi- och elektroforesstekniker, har de hittills varit en uteslutningsdiagnos, nu får vi alltså möjlighet att ställa definitiva DNA-baserade diagnoser på denna undergrupp, som har ungefär samma prevalens i berörda befolkningar som beta-thalassemierna. Vidare så kommer vi genom detta att kunna fastställa vilka patienter som har samtidig beta- och alfa-thalassemi, en tämligen vanligt förekommande konstellation som har betydelse bland annat vid prenatal ärftlighetsrådgivning.

För beställarna påverkas inte remissförfarande och provtagning. På laboratoriet kommer vi att göra en preliminärbedömning av vilka prover som bedöms kunna ha en alfa-thalassemi, och går vidare med DNA-analys av dessa. För dessa prover tillkommer därför, utöver grundpriset, en tilläggsdebitering (1200 kr) för den molekylärgenetiska analysen.

Fördjupad information om analys av hemoglobinsjukdomar finns på länken <https://www.skane.se/Upload/Webbplatser/Labmedicin/Verksamhetsomr%c3%a5den/Klinisk%20kemi/Analyser/Malmo/Hemoglobinopatiutredning.pdf>

Torbjörn Nilsson
Professor, överläkare
Inst f medicinsk biovetenskap/klinisk kemi
Umeå universitet

PROVER TILL KLINISK GENETIK inför helgdagar december 2016 samt januari 2017

Öppettider

Måndag – fredag 08:00-16:00

Dag före röd dag stänger vi klockan 15.00. Detta gäller även dag för midsommarafton, julafton samt nyårsafton.

Hematologiska prover som inkommer till labb fredag eller dag före röd dag eller -afton innebär helgarbete och debiteras extra

Jul v51

Typ av analys/prov	Senaste ankomstdatum/tid till labb
Hematologiska prover	Fm 22/12 före kl.15.00
Kromosomanalys amnion	Fm 23/12
Kromosomanalys CVS	Fm 22/12
QF-PCR fosterdiagnostik	Fm 22/12

Nyår v52

Typ av analys/prov	Senaste ankomstdatum/tid till labb
Hematologiska prover	Fm 29/12 före kl.15.00
Kromosomanalys amnion	Fm 30/12
Kromosomanalys CVS	Fm 29/12
QF-PCR fosterdiagnostik	Fm 30/12

Tretton Helgen v1-2017

Typ av analys/prov	Senaste ankomstdatum/tid till labb
Hematologiska prover	Fm 4/1 före kl 15.00
Kromosomanalys amnion	Fm 5/1
Kromosomanalys CVS	Fm 4/1
QF-PCR fosterdiagnostik	Fm 5/1

**KOMIHÅG ATT FÖRANMÄLA PROVET
090-785 2800 (tonval)**

